

Kehitysvammapoliklinikan Varhaiskuntoutus (VARTU)

Kehitysvammapoliklinikka tarjoaa varhaiskuntoutusta perheille, joiden lapsi on asiakkaaksi tullessaan alle 3-vuotias. Monilla näistä lapsista on Downin oireyhtymä. VARTU-kuntoutuksen tavoitteena on tarjota eväitä arkipäivään, jotta perhe ja lapsen muu lähiympäristö voisivat tukea lapsen kokonaiskehitystä parhaalla mahdollisella tavalla. VARTU-kuntoutus sisältää kuukausittain tapahtuvia koti- tai vastaanottokäyntejä, joissa perhettä tapaavat Kehitysvammapoliklinikan fysio- ja puheterapeutti. VARTU-kuntoutuksen sisältö räätälöidään yksilöllisesti kunkin lapsen ja perheen tarpeiden mukaan.

Alkuvaiheessa vanhempia kannustetaan hoitamaan vauvaansa niin, että samalla tuetaan liikkumisen valmiuksien ja varhaisten vuorovaikutustaitojen kehitystä. VARTU-kuntoutuksen keskeinen periaate on lapsen aloitteellisuuden ja itsenäisen toiminnan aktivointi. Motoriikan kehittyessä lapsen mahdollisuudet hankkia tietoa ympäristöstä ja olla aktiivisessa vuorovaikutuksessa lisääntyvät. Kehittyminen mahdollistaa myös hienomotoriset toiminnat, joita tarvitaan mm. syömisessä ja puheen kehityksessä. Tukiviittomien avulla tuetaan lapsen kielellistä kehitystä ja tarjotaan mahdollisuus monipuoliseen vuorovaikutukseen ennen puheilmaisuuden kehittymistä. Yhdessä mietitään, miten harjoiteltavat asiat voidaan ottaa huomioon perheen päivittäisissä tilanteissa.

Lapsen kokonaiskehityksen etenemistä seurataan Pikku-Portaat – varhaiskasvatus- ja varhaiskuntoutusmallin avulla. Lapsen liikkumisen kehitystä arvioidaan AIMS-testistöllä (Alberta Infant Motor Scale). Kehityksen seurannassa voidaan käyttää myös videointia.

VARTU-kuntoutusta saavat lapset kutsutaan yleensä noin vuoden ikäisenä Kehitysvammapoliklinikan työryhmävastaanotolle. Perhe tapaa silloin myös lääkärin sekä muita moniammatillisen työryhmän jäseniä yksilöllisen tarpeen mukaan. Jatkossa perhe kutsutaan työryhmävastaanotolle noin kerran vuodessa. Kehitysvammapoliklinikan palvelut täydentävät terveyspalveluja kehitysvammaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Perheet käyvät tavanomaisen ohjelman mukaisesti lastenneuvolassa, missä lapsi mitataan ja rokotetaan.

Kehitysvammapoliklinikan varhaiskuntoutus jatkuu, kunnes lapsi on noin kolmevuotias. Tämän jälkeen moniammatillisilla työryhmävastaanoilla mietitään jatkokuntoutuksen tarpeet. Tarvittaessa lapselle voidaan hakea kuntoutusta Kelan kustantamana.